

Kezdődik a szelektív hulladékgyűjtést tudatosító kampány

Hétfőtől kétnyelvű szórólapokat osztanak

Fotó: Nagy Tibor

Július 24-én, hétfőn kezdődik a szelektív hulladékgyűjtés tájékoztató kampánya a megye 2-es hulladékgyűjtési övezetében – jelentették be csütörtöki sajtótájékoztatójukon a Polaris M. Holding–Urban Grup Environment társulás marosvásárhelyi munkapontjának vezetői. Ez azt jelenti, hogy a lakosság tájékoztatását követően elkezdődhet az újrahasznosítható hulladéktípusok külön-külön gyűjtése.

Mezey Sarolta

Mihai Teodor, a társulás sajtófelelőse elmondta, hogy kétnyelvű – román és magyar – tájékoztató szórólapokat készítettek elő, amelyeket kiosztanak a lakosságnak. Elkészültek az öntapadós matricák is, amelyeket a tömbháznegyedekbe kerülő, 1,1 köbméteres, különböző színű konténerekre ragasztanak fel.

A magánházaknál zsákot osztanak ki – ez több mint 70 százalékban megtörtént –, kéket a papír- és kartonhulladéknak, sárgát a műanyagoknak, zöldet az üvegeknek, átlátszót a fémhulladéknak. A tömbháznegyedekben

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Díjmentes vezetett séta a várban

A séta alatt az érdeklődők a város egyik legnépszerűbb látnivalóját ismerhetik meg közelebbről, illetve annak történetéről hallhatnak bővebben. A séta román nyelven 14 órakor, magyar nyelven 14.30 órakor indul a Vár sétány felőli bejárattól.

2.

Szlovénia (4.)

A Kavarna Park cukrászdával szemben fekvő dombra épült a Park szálloda, kevéssel feljebb a Rikli Balance Hotel. Utóbbi szálloda névadója Arnold Rikli természetgyógyász.

5.

Kínos ferencvárosi búcsú

A Ferencváros hazai pályán háromgolos vereséget szenvedett a feröeri Kí Klaksviktól a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező első fordulójának szerdai visszavágóján, így 3-0-s összesítéssel búcsúzott a legrangosabb európai kupasorozattól.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. július 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Taposóaknák az adómezőn

Benedek István

Az idősotthonok kapcsán kirobbant botrány köti le az utóbbi időben a közvélemény figyelmét, azonban, ha a hosszabb távú következményeket nézzük, ez egy ártatlan viccelődés lehet ahhoz képest, amekkorát az adórendszer elkapkodott átszabása válthat ki.

Úgy hírlik, teljes gőzzel dolgozik már a kormány az adóreformon, annak alapján, ami eddig az ötletekből a médiába kiszivárgott, lehet készíteni a kávét, mert a cirkusz méretes lesz. Eleve nem lehet jó eredményeket várni, amikor komoly hatástanulmányok nélkül, szinte egyik napról a másikra szabnak át adókat, olyan elven, hogy „vágjunk bele, aztán meglátjuk, mi lesz”, nem véletlen, hogy civilizált országokban az adóváltoztatásokat több hónapos felmérés, tervezés, előkészítés jellemzi. Amúgy az érvényes pénzügyi törvénykezés nálunk is így írja elő, de ez az „apróság” a legkevésbé sem zavarja sem a törvényhozást, sem a kormányt, sem a jól végzett munka elnöki palotában kicsit még trónoló bajnokát.

Hogy a médiában eddig megszélesített tucatnyi ötletből épp melyiket próbálják ki, az még talány, de nagy az esélye annak, hogy megszüntetik az építőipari, a mezőgazdasági és az élelmiszeripari adókedvezmények egy részét. Ezzel első látásra egyet is lehetne érteni, és a steril elemzők már régóta követelik is, csak az az apró tény kerüli el a figyelmüket, hogy ezekben az ágazatokban évek óta

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚLIUS

21., péntek

A Nap kel
5 óra 50 perckor,
lenyugszik
21 óra 7 perckor.
Az év 202. napja,
hátravan 163 nap.

IDŐJÁRÁS

Zivatar valószínű

Hőmérséklet:
max. 31 °C
min. 18 °C

***Isten éltesse!**

Ma **DÁNIEL** és **DANIELLA**,
holnap **MAGDOLNA** napja.
MAGDOLNA: a héber eredetű
Magdaléna magyar alakváltozata.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. július 20.

1 EUR	4,9403
1 USD	4,4061
100 HUF	1,3060
1 g ARANY	280,7095

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	45, 27, 39, 17, 13 + 7	NOROC PLUS: 7 2 7 3 1 0
LOTO 40	33, 24, 9, 1, 40, 5	SUPER NOROC: 3 9 9 2 1 4
LOTO 49	3, 20, 18, 9, 46, 47	NOROC: 5 9 6 6 7 1 3

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Felvételi a MOGYTE-n

Július 21-én, pénteken (ma) a testnevelési és sportoktatási karra jelentkezők gyakorlati vizsgájára kerül sor, valamint az általános iskolai és óvodapedagógiai karra jelentkezők képességvizsgájára, illetve az építészmérnöki karra felvételizők angolnyelv-vizsgájára. 23-án, vasárnap az orvostudományi, fogorvostudományi, gyógyszerészeti karokra jelentkezők felvételi vizsgáját tartják (kivéve: orvosi kémia/technológiai kémia). 24-én, hétfőn az angol tannyelvű építészeti kar felvételi vizsgája lesz. Idén új alapképzéseket is indítanak: Dicsőszentmártonban általános orvosi asszisztensi, Besztercén pedig fogtechnikus-, illetve gyógyszerészeti asszisztens-képzést.

Helyi termelők vására

Július 21-én, pénteken (ma) 8 és 19 óra között tartják meg a Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a marosvásárhelyi Rákóczi lépcső alatti utcában a helyi termelők évi vásárát. Az érdeklődők ezúttal is hentes- és tejtermékek, sajtok, mézek, olajok, édességek, lekvárok, szörpök, gyümölcslevek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák, kencék, ajándéktárgyak és ékszerek gazdag kínálatából válogathatnak.

Tengeri gyümölcsök és török édességek ünnepe

A hét végén, július 21-étől 23-áig, vasárnapig kerül sor a marosvásárhelyi Vár sétány melletti piactéren A tenger gyümölcsei és török édességek nevű rendezvényre. A hangulatról mindhárom napon lemezlovas gondoskodik.

Diákberletek a nyári szünetben

A Marosvásárhelyi Közzsállítási Vállalat tájékoztatja a diákokat és egyetemistákat, hogy a vakációban is ingyenesen utazhatnak a helyi közzsállítási járműveken, az e célra kibocsátott igazolvánnyal. Az utazási igazolványok a Mihai Eminescu Művelődési Háznál – Nicolae Grigorescu utca 19. szám – igényelhetők. Nyitvatartás a nyári szünetben: minden hétfőn 9–17 óra között. A berletek csak a város területén érvényesek, és csak azok a diákok igényelhetik, akik marosvásárhelyi lakcímmel rendelkeznek. Az igazolvány kiváltásához személyazonossági igazolvány másolata (a 14 évet betöltötteknek), keresztlevele és a szülő személyazonossági igazolványának másolata (a 14 év alattiaknak), valamint iskolai igazolás szükséges.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Díjmentes vezetett séta a várban

A marosvásárhelyi várba ellátogató turisták és a városunk történelmét jobban megismerni vágyó helyiek egyaránt részt vehetnek szerdán, július 26-án a díjmentes vezetett sétán a várban – szervező a marosvásárhelyi Kulturális és Művészeti Központ.

A séta alatt az érdeklődők a város egyik legnépszerűbb látnivalóját ismerhetik meg közelebbről, illetve

annak történetéről hallhatnak bővebben. A séta román nyelven 14 órakor, magyar nyelven 14.30 órakor indul a Vár sétány felőli bejáratnál.

- Időpont: július 26. szerda, 14:00 óra (román nyelvű vezetés) és 14.30 óra (magyar nyelvű vezetés)
- Találkozóhely: a Vár sétány felőli főbejáratnál
- Időtartam: kb. 30-40 perc.

Ezzel egyidejűleg szeretnénk felhívni az érdeklődők figyelmét arra, hogy a várbeli vezetett sétára folyamatosan van lehetőség.

A szolgáltatás díjmentes, viszont előzetes időpont-egyeztetéshez kötött, az alábbi elérhetőségek egyikén: a +40-787-709-606-os telefonszámon vagy a cultura.arta@gmail.com e-mail-címen.

A vezetett séták magyar, román, angol és francia nyelvűek. (közlemény)

Díjmentes vezetett séták

JÚLIUS 26.

Magyar nyelven: 14.30 óra

CENTRUL DE CULTURA SI ARTA

DÍJMENTES VEZETETT SÉTÁK
A MAROSVÁSÁRHELYI VÁRBAN

Múzeumi gyermekfoglalkozások

A Maros Megyei Múzeum részlegein júliusban múzeumpedagógiai gyermekfoglalkozásokat tartanak.

21-én, pénteken (ma) 10 és 12 óra között a természettudományi osztály melléképülete mellett, a múzeum kertjében lesz foglalkozás.

25-én, kedden 10 és 12 óra között a várbeli történeti és régészeti osztály Iskolák, gyűjtők, mecénások című kiállításával ismerkedhetnek meg közelebbről a gyermekek.

26-án, szerdán 10 órától 11.30-ig a Kulturpalotában egy mesegyűjteményt lehet felfedezni.

27-én, csütörtökön 10 és 12 óra között a Toldalagi-palotában A kiskakas gyémánt félkrajcárja című foglalkozásra várják az érdeklődőket, 28-án, pénteken pedig ugyanebben az időben a természettudományi osztály melléképülete mellett a virágok világába nyerhetnek betekintést a gyermekek.

Mivel a helyek száma korlátozott, a részvételhez előzetes regisztráció szükséges a múzeumi részlegek székelyhelyen vagy a Facebook-oldalán elérhető telefonszámon.

A részvételi díj egy-egy gyermek számára műhelyenként 10 lej.

A Maros Megyei Magyar Nyugdíjasok Klubja Anna-bált szervez

július 28-án Marosvásárhelyen,
a Darina vendéglőben

(Tudor negyed, a Dacia mellett).

Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Feliratkozni az RMDSZ Maros megyei

székházában lehet (Marosvásárhely,

Dózsa György utca 9. szám, első emelet)

hétköznapokon 10–16 óra között.

Képregényeket várnak a Forgatagra

Képregény készítésére kéri fel a rajzolni szerető gyermekeket és felnőtteket a Maros Megyei Múzeum csapata. A szervezők a múzeum három várbeli kiállításához kapcsolódó munkákat várnak, amelyeket egy pop-up kiállításon mutatnak majd be a Vásárhelyi Forgatag idején, augusztus 25–27. között.

A rajzokon nem az esztétika számít, hanem a történetek, gondolatok, érzések átadása, ezért akár pálcikaemberek vagy tintapacák is szerepelhetnek a munkákon, amelyek elmesélik, hogy mit gondol az alkotó az újkori Marosvásárhelyről, a különböző korszakok fegyverhasználatáról vagy a mindent átszövő hálózatokról.

A képregényekről készült fotókat augusztus 10-ig lehet beküldeni az istorie@muzeulmures.ro e-mail-címre.

DEADLINE
10 AUGUST
2023

VIATA! NEZD!

EXPOZITIE POP-UP DE BENZI DESENATE
KÉPREGÉNYBEN A MÚZEUMI KIÁLLÍTÁSOK

istorie@muzeulmures.ro

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Hétfőtől kétnyelvű szórólapokat osztanak

(Folytatás az 1. oldalról) kihelyezett konténerok színei megegyeznek a zsákokéival.

A cégtársulás azt szeretné elérni, hogy a szelektív hulladékgyűjtés tekintetében Marosvásárhely országos viszonylatban az elsők között legyen. Ezért felkértek a lakosságot, hogy működjenek együtt a cél érdekében.

– Tudjuk, hogy a marosvásárhe-

lyiek és a környékbeliek régi óhaja a szelektív hulladékgyűjtés, a lakosság nagy része megértette ennek fontosságát környezetvédelmi szempontból, ám az sem elhanyagolható, hogy ezáltal csökken a szemétdíj, ugyanis jelenleg a szelektív gyűjtés elmulasztása miatt felárat fizet a lakosság. A szelektív hulladékgyűjtés akkor lesz hatékony, ha a lakosság, a köztisztasági szolgál-

tató és az önkormányzat együttműködik, és betartják a leszögezett szabályokat és a programot. A lakosságot újra kérik, ne dobja a szemetet a földre, mert ennek összegyűjtése tízszer annyi időbe telik, mint a kukák kiürítése – mondta Mihai Teodor sajtósóvivő.

A gyűjtési programot összeállították, amelyet a társulás Salubritate

Polaris–UGE Mureș Facebook-oldalán közzétettek.

Moldovan Florian, Marosvásárhely Közterület-kezelő Igazgatóságának vezetője elmondta, hogy a programot kis módosításokkal rövidesen feltöltik a honlapjukra is.

Az igazgató azt is elmondta, hogy a megyeszékhelyen a hulladékgyűjtés teljesen megújul egy nagy projekt keretében, minden konténerért kicserélnek, a föld alatti tárolókat felszámolják, csipes, kártás szeméttárolók lesznek, s ezáltal lemerhető, ki mennyi és milyen típusú hulladékot helyez el a tárolóban.

Eddig 3180 tonna szemetet szállítottak el, és havi 4000 tonnára számítanak

A sajtósóvivő arra is kitért, hogy a társulás 14 napja szolgáltat a 2-es övezetben, nagyon nehéz napokat éltek át, s az alkalmazottak napi 14–16 órát dolgoztak, hogy a felgyűjtött 3180 tonna szemetet elszállítsák.

Becsléseik szerint, miután elszállítják a felhalmozott szemetet, és stabilizálódik a munkamenet, havi 4000 tonna hulladékot kell elszállítaniuk, ami 30 százalékkal több,

mint az előre becsült mennyiség. A szemeteskoscsik GPS-szel vannak ellátva, a sofőrök tudják, merre kell menni egyik hulladéklerakótól a másikig, az egész hulladékgyűjtés menetét és a mennyiségeket is monitorozzák.

A sok hulladék elszállításához nem volt elegendő a feladatfüzetben előírt géppark, ezért a társulásnak újabb hét szemeteskoscsit kellett üzembe helyezni, jelenleg 36 van terepen. Ugyanakkor több munkást kellett foglalkoztatniuk, kezdetben Bukarestből, Konstancáról és azokból a városokból hozták őket, ahol a cég szolgáltat. Az öt nap felkészülési idő alatt nem is lehetett helyieket alkalmazni. Jelenleg 110 alkalmazottal dolgoznak, vannak helyiek is, például 21 sofőr.

A sajtótájékoztatót a társulás vezetői – Marius Secărean a Polaristól, Edvard Enăchioaia az Urban GE részéről és Mihai Radu, a társulás ügyvédje – hangsúlyozták, hogy az önkormányzattól és a Ecolecttól minden támogatást megkaptak, hogy megfelelő körülmények között végezhesék a munkájukat.

A lakosságot arra kérik, hogy tudatosan kezdje el szelektíven gyűjteni a hulladékot, hogy Marosvásárhely e tekintetben is a civilizált városok közé kerüljön.

Fotó: Mezey Sarolta

32. Tusványos

A béke ideje

Nagy-Bodó Szilárd

A tusnádfürdői nyári szabadegyetemet és diákfesztivált, azaz Tusványost valószínűleg senkinek nem kell bemutatni. A több mint három évtizedre visszatekintő esemény első kiadásán mindössze 100–150 ember vett részt, mostanra viszont több tízezer személy fordul meg azon a héten Tusnádfürdőn.

Az esemény hivatalos megnyitóján *Toró T. Tibor*, az egyik alapító arról beszélt, hogy Tusványos most is azokat az értékeket akarja átadni, mint 30 évvel ezelőtt, ide tartozik a bátorság, a hűség. – Ezekben megátalkodottan hiszünk, és az a célunk, hogy átmentsük őket a 21. századba, a feje tetejére állt világba – fogalmazott *Toró*. Elmondása szerint ezek az értékek örök érvényűek, és a fiatalok is érdeklődnek irántuk, annak ellenére, hogy sok minden változott, minden tekintetben, de különösen a politikában. Ma már nem viták vagy párbeszédet zajlanak a politikusok között, hanem mindegyikük külön monológot tart, ezek pedig úgy mennek el egymás mellett, hogy egy karcolást sem ejtenek a másikon. Ezt kellene felülírni, amire Tusványos kiváló alkalom, hangsúlyozta az alapító, hozzátéve, hogy nagy öröm számára, hogy vannak nála 30-40 évvel fiatalabb érdeklődők is.

A nemzetpolitikai nyári táborok, szabadegyetemek úgy is felfoghatók, mint egy-egy kicsi erecske, patakocskák a nagy egészben, példázta *Potápi Árpád János*, Magyarország nemzetpolitikáért felelős államtitkára. Tusványos lehetőséget teremt politikai fórumokra, közéleti beszélgetésekre a különböző sátrakban. A szervezők az esemény ideje alatt körülbelül 80.000 emberre számítanak, mondta *Potápi*. A 32. Tusványos a hagyományoknak megfelelően Orbán Viktor beszédével fejeződik be, ennek kapcsán számítani lehet ellenkezésre is.

Az idei szlogenre – A béke ideje – azért esett a választás, mert a szomszédban háború dúl, amire a II. világháború óta nem volt példa Európában. Ha a szomszédunk háza ég, akkor mi is félünk attól, hogy a

tűz átterjed, magyarázta hasonlattal a háborús félelmeket az államtitkár, külön hangsúlyozva a kárpátaljai magyarság veszélyeztetett helyzetét. A béke és ennek fontosságának üzenetét át lehet adni Tusványoson is, hiszen azok az üzenetek, amelyek az előző években elhangzottak az eseményen, a sajtó segítségével eljutottak a világ minden részére – húzta alá *Potápi Árpád János*.

Tusványosnak sikerült átlopnia azt az élményt, amit az 1989-es rendszerváltás jelentett, így egy kicsit minden évben újra lehet élni azokat a decemberi pillanokat, emelte ki *Németh Zsolt*, a magyar Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke, Tusványos egyik alapítója. Hozzátette, Tusványos mindig is a béke szigete volt, amit meg kell őrizni, illetve a jelenlegi háborús körülmények között el kellene jöjjön annak az ideje, hogy ne a táborok és a katonák döntsenek erről a konfliktusról, hanem a diplomaták, ezzel együtt pedig mind a magyar közéletben, mind a kulturális életben következzen be egyfajta fegyverszünet, a békés egymás mellett élés.

A megnyitó után a háború témájával volt kerekasztal-beszélgetés (fotó), amelyen részt vett *Németh Zsolt* is. Ennek kapcsán elmondta, lehetetlen megmondani, hogy mi kellene holnap történjen ahhoz, hogy közelebb kerüljünk a békéhez, viszont az első lépés mindenképpen a tűzszünet, ami után egy hosszú béketárgyalás következne. Ezt követően minden bizonnyal egy új nemzetközi renddel fog szembenézni a világ, ezért kell figyelni az ez irányú tendenciákat, hogy miként változik a geopolitikai helyzet. Ehhez kell okosan alkalmazkodnia a mindenkori magyar külpolitikának, mondta lapunknak *Németh Zsolt*.

A háború kapcsán felértékelődött Románia geopolitika értéke, mondta lapunknak *Csoma Botond* parlamenti képviselő. Meglátása szerint a fekete-tengeri térség biztonságpolitikai kulcs, amire stratégiai szempontból egyre nagyobb szükség van. Ezen földrajzi előnyből Románia többféleképpen is pro-

fitálhat, egyrészt megerősítheti a védelmi rendszereit, másrészt a schengeni térséghez való csatlakozás tekintetében is jelentősége lehet az ország fontosságának Európa védelme szempontjából. – A csatlakozás kapcsán nem hiszem, hogy döntő jelentősége lesz, de nagy valószínűséggel számítani fog ez is a tárgyalások alkalmával – vélekedett *Csoma Botond*.

De nemcsak a háborúról volt szó Tusványos első napjaiban, az oktatás is kiemelt szerepet kapott. Az utóbbi időben számos fejlesztésre lehetett pályázni: iskolabútorzat, digitális eszközök, különböző táborok. Ezekkel a lehetőségekkel több iskola és önkormányzat élt, így most már csak arra van szükség, hogy a felszerelést a pedagógusok megtanulják megfelelően használni, és éljenek az ezek nyújtotta lehetőségekkel – hangsúlyozta *Ferencz-Salamon Alpár*, a Romániai Magyar Pedagógusszövetség szakmai alelnöke.

Nem az eszközök fejlesztése az egyedüli problémája a tanügynek, ugyanis egyre inkább érződik az új tanügyi törvény szükségessége. A diákok olyan tananyagot és tantervet igényelnek – jogosan –, ami

emészthető és értelmezhető számukra, hangsúlyozta a Népújságnak adott nyilatkozatában *Szabó Ödön* parlamenti képviselő. Az új oktatási törvény egyik nagy újítása lenne, ha kimondanák, hogy a kisebbségek számára a román nyelvet idegen nyelvként vagy legalábbis kiegészítő nyelvként oktassák. Ez hatalmas előrelépés lenne, segítség a tanulóknak, hiszen az idén is azt láttuk mind a képességvizsgákon, mind az érettségien, hogy a legtöbb magyar diák román nyelv és irodalomból nem tudja megszerezni az átmenő osztályzatot, mondta *Szabó Ödön*. Természetesen az új oktatási törvény módszertanát az elfogadás után ki is kell dolgozni, ami nem megy egyik napról a másikra. Új tankönyvek, digitális oktatási anyagok kidolgozása, elkészítése szükséges ahhoz, hogy megfelelően lehessen alkalmazni az újításokat. Továbbá szükség van a pedagógusok nyitottságára, arra, hogy akarjanak élni az újításokkal, ennek tekintetében a véleményem durvának tűnhet, de akkor is az a meglátásom, hogy a pedagógusok azért kapják a fizetésüket, hogy tanítsák a gyermekeket, így kötelességük lesz az új módszertant alkalmazni, tette hozzá *Szabó Ödön*.

Természetesen Tusványos nemcsak a politikáról és a közéleti beszélgetésekről szól, hanem a koncertekről és a bulikról is. Viszont ezek tekintetében is érdemes

nyitott szemmel járni, mert a fesztiválok nem ritka a szexuális bántalmazás, mondta lapunknak *dr. Hal Melinda*, a Mathias Corvinus Collegium Tanuláskutató Intézetének vezető kutatója, klinikai pszichológus. Kiemelte, hogy van, akinek már az nagy trauma, ha egy buliban megfogdoszák, míg mások nem is veszik fel az ilyesmit. A szexuális bántalmazások nagy része a lányokat érinti. Oda kell figyelni a partnerünkre, hogy ő akarja-e, és itt nem kimondottan a szexuális aktusról van szó, hanem egy „egyszerű” csók esetében is, persze nem kell szerződést kötni valakivel egy buli vagy egy kialakuló kapcsolat hevében, de mindenki legyen tekintettel a jelekre, a béke és a jó együttélés jegyében, hangsúlyozta *Hal Melinda*.

Tusványosra a belépés 16 óráig ingyenes, utána 30 lejt kell fizetni a napijegyért. A kemping területére 120 lejt ellenében lehet belépni, ez a szabadegyetem teljes időtartalmára vonatkozik. Annak ellenére, hogy ingyenes a rendezvény, az árak magasak, például egy sör vagy üdítő 12-13 lejbe kerül, a lángos 15-20 lej, míg egy komolyabb étkezésért 50-60 lejt kell fizetni. Viszont, ha beszámítjuk azt, hogy ingyenesen vehetünk részt a számos érdekes programon, akkor megéri a felárat a fogyasztás. A tematikák szerteágazóak, több területen lehet információhoz jutni.

Fotó: MTI

Színés Világ

XX. évf. 29. (868.) szám, 2023. július 21., péntek

Szlovénia (4.)

Arnold Rikli, a bledi krémes, Bled vára, Bled város

Id. Veress László

A csodaszép, romantikus Bledi-tó partján levő gyalogösvényen megyünk a Park szállodával szembeni Kavarna Park nevű kávézóig. Az általunk megírt ösvény része az összességében 6 km hosszú, tó körüli túraösvénynek, amelyet könnyű cipővel is meg lehet tenni, a szintkülönbség az elejétől a végéig nem több mint 42 méter, másfél órát vesz igénybe.

A Kavarna Park kávézóban kínált világhírű krémes a bledi konyha szimbóluma, amit Bled lakosai is és az odalátogató turisták is rendszeresen fogyasztanak.

Mondják, hogy egy bledi krémes elfogyasztása nélkül a bledi látogatás nem teljes, így a speciális ízekben (és reklámban) gazdag krémes elfogyasztásáról mi sem maradhatunk le.

1953-ban a Park szálloda cukrászatában készítette először a magyar származású Istvan Lucacevic (Lukácevics István), és manapság a szállodával szembeni kávézóban állandóan kapható, olyannyira, hogy ottlétünkör közeltek a húszmilliomodik krémes eladásához, annak ellenére, hogy az ebben a cukrászdában található krémes a legdrágább a tó környékén. A cukrászda nyilvántartása szerint eddig 135 tonna lisztet, 8,5 millió tojást, 1,6 millió liter tejet használtak fel az elmúlt években. Margarint soha nem tettek a tésztajába, csak vajjat, és az összetevőket szigorúan, pontosan megméri minden alkalommal. A magas energiaértékű szeletek oldalhosszúsága, szélessége, magassága egyaránt 7 cm, az alján és tetején egy-egy réteg leveles tészta között kétharmad vanília-krémmel és egyharmad tejszínhabbal. A tésztaalapokat aranybarnára, ropogósra sütik, könnyen áttörhető, a krém soha nem omlik össze, nem esik szét, evéskor minden rész külön kóstolható, és teljesen adalékmentes. Nejem szerint a különbség az eredeti bledi krémes és az Erdélyben készült – edesebb – krémes között talán az összetevők arányában, az elkészítés módjában és a szeletek hihetetlen frissességében van. Itt a vendégeknek soha nem adnak 16 óránál idősebb krémes szeletet! Nem mellékes a Park kávéház nyári kertjéből nyíló szép kilátás sem, mondhatnám részünk volt egy krémesben kilátással. A Park Cafe átlagosan 650 szeletet értékesít naponta, de csúcsideben akár 2000-re is megnövekszik ez a szám, ami 3000–10.000 euró bevételt biztosít csak ebből az egy áruból!

A hagyományos, vaníliaízű krémesen kívül készítenek még csokoládés és gyümölcsös változatot is.

Arnold Rikli

Forrás: internet

Mondhatom, hogy ez utóbbiak megkóstolására már nem vállalkoztunk, mert a vanília krémes kalóriatartalma bőségesen elég volt a nap hátralevő részében ránk váro mozgáshoz, de azt is elmondhatjuk, hogy az idelátogatóknak tényleg nem szabad kihagyni a híres krémest.

A Kavarna Park cukrászdával szemben fekvő dombra épült a Park szálloda, kevéssel feljebb a Rikli Balance Hotel. Utóbbi szálloda névadója Arnold Rikli természetgyógyász, aki az emberi szervezet egyensúlyá megtartására törekedett, és a szálloda elnevezése – Egyensúly (Balance) – is az egészség egyensúlyban tartására utal, amit szerintük a fedett és szabadtéri medencék (összesen öt) és wellness-kezeléseik biztosítanak.

A svájci Bern városa közelében született Arnold Rikli (1823-1906) eredetileg gyógyulni jött, és 52 évet tartózkodott Bleden, ez idő alatt a világ egyik leghíresebb természetgyógyászává vált. Rikli egyike volt az első embereknek, akik felismerték Bled éghajlatának értékét, előnyös helyzetét egy hosszú, nyári fűrdőszezonra. Az általa alapított Természet Gyógyítás Intézetben új kezelési módszert vezetett be.

Rikli tudta, hogy az idelátogatók igényeihez, egészségük megőrzéséhez, gyógyulásukhoz szükség van fürdőkre, rendszerben tartott sétálóutakra, kirándulási lehetőségekre, megfelelő szálláshelyekre, és tett is mindezek érdekében. Hiszem, hogy a gyakran átbeszélt, vitatott erdélyi turizmus fejlesztésében is a fenti tennivalókra szükséges kellő hangsúlyt fektetni, de ezekből egyik-másik rendszeresen hiányzik.

Kezelési módszerének lényeges része volt a hideg-meleg-gőz-fürdők használata, a fürdés, kötelező volt a mozgás és a napozás megha-

tározott helyeken. A gyógyító program része volt a korai ébredés (5-6 óra között), a séta és más fizikai tevékenységek végzése. A páciensek magukkal vitték reggelijüket, és mezítláb is sétáltak a párás fűvön, a vérkeringés javítása érdekében. Pihenés után, 10 órától fürdőzés és napozás, majd két órai pihenés következett. Szerény ebéd elfogyasztása után ismét fürdés, napozás és hosszú séták jöttek. A fél hat órai vacsorát szabad program követte. Az étrend is főleg növényekből állt, hús csak kivételes esetekben volt az étlapon. Rikli mondása szerint is építettek a várhoz, állandóan erősítették a védelmi rendszerét is. Szépen rendszerben tartott belseje, fehér falai, piros, fehér, sárga mintás, spalettás ablakai az utóbbi évek restaurálásának köszönhetőek. A felső udvari kis kápolna a 16. században épült, belsejét művészi falfestményekkel díszítették. Az oltár melletti festmények itt is a bledi birtok adományozóit, II. Henriket és feleségét, Kunigundát ábrázolják. A várban levő múzeumnak több részlege van, fegyvergyűjtemény, lovagi páncélgyűjtemény, külön részleg emlékezik meg dr. Arnold Rikliről, a mai Bled alapjainak lerakójáról. Rikli korabeli kádfürdők tárgyai is megtekintők itt. A várat szép cserépkályhák fűtötték.

már létezett, korábban egy római kori megfigyelőtorony állt a kastély helyén. A területet II. (Szent) Henrik bajor herceg, német király, német-római császár és felesége, Szent Kunigunda adományozta egy bajor püspökségnek. (II. Henrik húga, Gizella Szent István magyar király felesége volt.) Az eredetileg védelmi célra épült várat a bajor püspökök lovagoknak adták bérbe, 1278-ban a Habsburgok tulajdonába került, és maradt a 19. századig.

Már csak a kilátás kedvéért is érdemes felkapaszkodni a várba, de nem ez az egyetlen dolog, amiért megéri idelátogatni. Felvonóhídon, majd egy gótikus boltíves várkapun és egy meredek emelkedőn érünk be a várba. Menet közben néha rálátni a Bledi-tóra, a környékére, de igazán csodálatos panorámában a vár teraszáról gyönyörködhetünk. Az évszázadok során több tornyot is építettek a várhoz, állandóan erősítették a védelmi rendszerét is. Szépen rendszerben tartott belseje, fehér falai, piros, fehér, sárga mintás, spalettás ablakai az utóbbi évek restaurálásának köszönhetőek. A felső udvari kis kápolna a 16. században épült, belsejét művészi falfestményekkel díszítették. Az oltár melletti festmények itt is a bledi birtok adományozóit, II. Henriket és feleségét, Kunigundát ábrázolják. A várban levő múzeumnak több részlege van, fegyvergyűjtemény, lovagi páncélgyűjtemény, külön részleg emlékezik meg dr. Arnold Rikliről, a mai Bled alapjainak lerakójáról. Rikli korabeli kádfürdők tárgyai is megtekintők itt. A várat szép cserépkályhák fűtötték.

Bábukon mutatják be a környékbeli népek régi életét, öltözetét, használati tárgyait, szokásait. A teraszról lenézve elénk tárulnak Bled város épületei, szállodái, a tó szép kék színe, és pazar kilátás nyílik a Júliai-Alpok legtávolabbi nyúlványáig.

A várban gyakran szerveznek színes programokat, szombatonként esküvőket is.

A tó körüli fantasztikus látnivalók, kikapcsolódási lehetőségek miatt valóságos özönlenek a turisták ide. Ráadásul néhány évvel korábban a CNN-Travel Bledet a világ 25 legszebb úti céljai közé választotta, és sok turista azért óhajtott Szlovéniát látni, mert D. Trump házastársa, Melania Trump, az Egyesült Államok first ladyje (2017–2021) ebben a kis országban látta meg a napvilágot Melanija Knavs (németesen Knauss) néven.

A tóhoz vezető utak forgalma, a tó körüli építkezések növekedésének azonban megvan az ára. A szlovén környezetvédelmi ügynökség évek óta foglalkozik a tó „egészségi állapotával”. A gyorsan – hús év alatt hatszorosára – növekvő idegenforgalommal együtt nő a fürdőzők és a horgászok száma is. A halászok által bedobált etetőanyag jelentősen ront a tó állapotán. A tíz év alatt bekerült, legalább tíz tonna tápanyag megnövelte a víz foszfortartalmát, ezzel együtt a kártékony baktériumok és algák mennyiségét. Megtörténhet, hogy a víz minősége nem éri el az uniós követelményeket. A szárnyasok (madárállomány) és a halak etetésének betiltását, a tó forgalma csökkentését, a fokozott szennyvíztisztítást, a tó körüli piknikezés betiltását, a szabálysértők drasztikus büntetését javasolja a szlovén környezetvédelmi ügynökség.

Remélhetőleg nem haszttalan.

Bled vára

A természet kalendáriuma (DLXXIV.)

Kiss Székely Zoltán

*Keresztül ott a réteken
valaki jön, személytelen.
Röpíti gyors, szellő-fogat,
hoz színeket, virágokat.*

*A nyár, a nyár itt már, ez Ő:
egy illatár a nagy mező,
fényes sugár minden szava,
jön dél felől, most ér haza!*

*Percet se vár, munkába fog,
bimbót nyit és érlel magot.
Porzót terít, bibét poroz,
méheknek is parancsot oszt.*

*Körültem az egész világ
dús perjefű és vadvirág.
Szemem nevet, szívem örül,
ki se látszom a fű közül! (...)*

Ének a nyárról. Füle Lajos versével vágok neki július harmadik dekádjának. A tomboló nyárba vezet e heti sétánk.

Őt és fél évszázada is elmúlt, hogy 1456. július 22-én a **Hunyadi János, Kapisztrán János** és **Szilágyi Mihály** vezette keresztény sereg világraszóló győzelmet aratott Nándorfehérvár, az „ország kapuja” alatt. A diadalnak óriási szerepe volt abban, hogy a török hetven évig nem vezetett nagyobb hadjáratot Magyarország ellen. **III. Calixtus** pápa még a csata előtt rendelte el, hogy déli harangszó szólítsa imára a híveket Magyarországról szerte a keresztény világban. A pápai bulla kihirdetésének idejére már a győzelem híre is megérkezett az európai városokba.

A déli harangszó összekapcsolása a nándorfehérvári győzelem emlékével végeredményben a történelem nem gyakori önkorrekciói közé tartozik – írta **Szücs Jenő** történész. – *A hagyomány a történelmi tévedést – egy általános európai kereszties hadjárat illúzióját – korigálta azzal, hogy a déli harangszót a győzelemhez kapcsolta.*

Július 23-án a Nap elhagyván a „nedves” Rák jegyét, a „száraz” Oroszlánba lép. Ezért nevezték e hónapot az *oroszlán havának*. Közhasználatú magyar neve az oroszlán hónap első dekádjának apostolszentje után *Szent Jakab hava* volt. A hónapot félmeztelen, nagy kalapú paraszt testesítette meg, amint épp sarlóját köszörüli, arat vele vagy kévét hord, netán a csűrben búzáját csépeli. Az oroszlánbőrös, buzogányos napisten, Héraklész szintén a július megtestesítője volt.

A történelem hajnalán az oroszlán nemcsak Afrikában volt honos. A fekete földrészen kívül Dél-Európától Indiáig mindenütt nagy számban élt. Az óriásmacskát nemcsak azért irtotta az ember, mert a bőrét és a nyáját feltette tőle. Oroszlánt ölni egykor a férfiaság próbája volt, a törzsön belüli hatalmat igénylők rituális kötelezettsége, ami a vadászmodok és fegyverek tökéletesedésével

királyi passzióvá süllyedt. Így pusztult ki e királyi vad gyorsan civilizálódó eurázsiai élőhelyein. Mielőtt azonban ez bekövetkezett volna, mint a királyok állata és az állatok királya jelképpé nőtt, és mivel a királyság intézményét égi eredetűnek hirdették, a királyok pedig a Nap fiának tekintették magukat, az aransörényű ragadozó napjelképpé lett. Mint ilyen, nemcsak a szakrális és profán művészetekben jutott főszerephez, hanem a közelmúlt népművészetében is, ott is, ahol élő oroszlánt nem láttak soha. Mi több, a román pénz is oroszlán = leu.

Egyiptomban a Nagy Istennő egyik megjelenési formája az oroszlánfejű Szekhmet, a háború istennője volt, de ábrázolták Íziszt is oroszlánfarokkal. Az egyiptomi mitológiában a túlvilági kapukat is oroszlánok vigyázták. Oroszlánölő naphérosz volt a sumer Gilgames, a zsidó Sámson, a görög Héraklész, a félig-meddig történelmi hőssé vedlett „oroszlánsörényű” perzsa Rusztem. Héraklész, amikor első munkájaként legyőzi a nemeai oroszlánt, felölti annak lenyűzött bőrét, miáltal maga is oroszlánná, azaz királlyá, a nyárban uralkodó Nappá válik. Hasonló okból nevezi oroszlánnak a **Biblia** Júda királyi házának alapító ősét.

A zodiákus csillagképei között az Oroszlánt az állatöv „királyának” tekintették. Legfényesebb csillaga, mely a nappályán trónol, a Regulus, magyarul „Királyocska”, „Királyfi” – írja **Jankovics Marcell** a **Jelkép-kalendáriumban**.

*(...) Forró nyárközép van,
Kapaszkodik a nap fölfelé; sugára
Mint a lángeső, oly égető özönnel
Ömlik a pusztára...
Pusztá van körültem,
Széles hosszú pusztá, el is látok messze,
Egész odáig, hol a lehajló ég a
Földdel olvad össze.*

*Gazdag legelőkön
Víz az út keresztül; ott hever a göboly,
Rekkenő a hőség, azért nem fogyaszt most
A kövér mezőből.
Cserény oldalánál
Szundikál a gulyás leterített subán,
Kutyái is lomhák, nem is pillantanak
Az utazó után.*

*Itten a lapályon
Egy ér nyúlik végig, meg se 'mozdul habja,
Csak akkor loccsan, ha egy-egy halászmá-
dár
Szárnyával megcsapja;
Szép fővény az alja,
Egészen lelátni sárga fenekére,
A lusta piócák s a futó bogarak
Tarka seregére.*

1848 júniusában, Pesten, amikor **Az apostolt** megírta, vetette papírra **Petőfi Sándor**

Szinyei Merse Pál: Pipacsos táj – Piros pipacsok és kék virágok

A **Kiskunság** című versét is. Akár az akkori erdélyi Mezőség könnyed ceruzarajza is lehetne.

*Szélén a sötétzöld
Káka közt egy-egy gém nyakát nyújtogatja,
Közbe hosszú orrát üti víz alá a
Golyafiak anyja,
Nagyot nyel, és aztán
Főlemeli fejét s körül néz kényesen,
A vízparton pedig töméntelen bíbic
Jajgat keservesen.*

*Amott egy nagy ágas
Áll szomorún, egykor kútágas lehetett,
Mellette a gödör; hanem már beomlott,
Be is gyepesedett;
Elmerengve nézi
Ez a kútágas a távol délibábot,
Nem tudom, mit nézhet rajta? hisz affélét
Már eleget látott.*

*Ott van a délibáb
A láthatár szélén... nem kapott egyebet,
Egy ütött-kopott vén csárdát emelt föl, azt
Tartja a föld felett.
Emerre meg gyérül
A legelő, végre a nyoma is elvész,
Sárga homokdombok emelkednek, miket
Épít s dönt a szélvész.*

Ez a kép pedig akár a Vajdaság híres pusztája, a Delibábot is lehetne.

*Nagy sokára egy-egy
Tanya tünedez fel, boglyák
és kazalok,
Rajtok varjú károg, itt-ott
egy mogorva
Komondor csavarog,
Tenger szántóföldek
Terjednek szerteszét, rajtok
áldott búza,
Lefelé hajlanak, kalászaikat a
Nehéz mag lehúzza.*

*A zöld búza között
Piros pipacsok és kék virágok nyílnak,
Imitt-amott sötét-vörös
tüskerózsa,
Mint egy vérző csillag.
Közeleg az este,
Megaranyasodnak a fehér
fellegek,*

*Szép felhők! mindenik úgy megy el fölöt-
tünk,
Mint egy tündérrege (...)*

153 éve, 1870. július 23-án született a sokoldalú földrajztudós, **Cholnoky Jenő**. A geográfian kívül maradandót alkotott a hidrológiában és a klimatológiában is. A természeti földrajzon belül elsősorban a felszínalaktant (a geomorfológiát) művelte. Nagy sikereket ért el a földrajzi ismeretterjesztésben. Mintegy 50 könyvet és több mint 700 cikket írt. Ő vetítette először színes diaképeket Magyarországon, melyeket maga állított elő fekete-fehér diapozitívok festésével. Mérnöki pontosságú szakrajzain kívül művészi grafikákat, festményeket is készített. Leghíresebb tudományos ismeretterjesztő könyve, a **Csil-
lagoktól a tengerfenéig** címmel 1941-ben jelent meg, négy kötetben.

Július 26-a Szent Anna napja. Dátuma, Szent Anna feltételezett halála napja, valójában egy bizánci templom felszenteléséről emlékezik meg, melyet Kr. u. 50 körül tartottak. **Justinianus** császár tette kötelező Anna-ünnepé július 26-át.

Nyár közepe van, az aratásnak is lassan vége.

*Milyen volt szőkesége, nem tudom már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalással jó a sárguló nyár
S e szőkeségben újra érzem őt...*

– kezdi 1912-ben **Milyen volt...** című – talán legszebb – versét **Juhász Gyula**. Erdély legismertebb tava is Anna nevét viseli.

*Háromezer lábnyi magasban a tengerszín felett,
körös-körül ezerkétszáz lábnyira feljebb
emelkedő bércek által képzett medencében,
vad erdők árnyában terül egy gömbölyű,
nagyszerű tengerszem, melynek kerülete egy
negyedrészt mér földet meghalad. Sima tükörlapja
sötétzöld a belenéző erdős bércektől, a
legnagyobb vihar sem ingatja azt meg, hab
sem fordul rajta. A körültekő bércek ideforduló
oldalát cser és bükk fedi, míg a tó partján
körül roppant fenyők emelkednek,
mintegy sötét rámába fogva az ércvilágú víz-
lapot – írta **Jókai Mór** az **Útleírásokban**
Szent Anna taváról.*

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2023-ban, 567 évvel azután, hogy a keresztény világban délben megszólalnak a harangok

Szent Anna-tó – Sötét rámában ércvilágú vízláp

Épített örökségünk

A Martinuzzi-hagyaték

A fehér megyei Alvinc neve a német eredetű Winz személynévből ered. Előtagja Felvincre utal. Először egy 1205 és 1235 közötti oklevél 1289-ből való másolatában említették Wynch Inferiori alakban. Későbbi névalakjai: 1248-ban Wynch, 1342–1359 között Olwynch, majd 1393-ban Alsowyncz. A települést szász hospesek alapították. A 13. századtól a marosi sóút átkelőhelye, vámmal. 1300-ban ferencesek építettek benne templomot. 1370-ben kapott vásártartási jogot, attól kezdve oppidumként, 1430-ban Borberekkel együtt civitasként említették. 1435 és 1526 között kerületével, Alvincszékkal együtt a Királyföldhöz tartozott. 1488-ban 182 egész telkes gazdát írtak össze. A 15. században az 1438-as és 1442-es török betörések és a pestis miatt meggyérült szász lakossága mellé a török elől menekülő magyarok és katolikus délszlávok települtek be.

Nagy-Bodó Tibor

A várkastélyt Bethlen Gábor idejében alakították ki

A Gyulafehérvártól délnyugatra létesült község északi részén, a Pián-patak és a Maros találkozásánál emelkedő alacsony dombon épült a Martinuzzi-féle reneszánsz várkastély. Az eredetileg négyszögletes alaprajzú, sarkain egy-egy bástyával megerősített várkastélyt vizesárok vette körül, a nyugati sarkánál épült felvonóhidas kapuhoz cölöpökön nyugvó fahíd vezetett. A ma is látható, megközelítőleg hatszögletes alaprajzú várkastélyt Bethlen Gábor idejében alakították ki.

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyk* című munkájában írja, hogy ez időben teheték át kapuját az északi sarkára, ahol ennek romjai, az egyemeletes kastélyépület és egy négyszögletes torony maradványai állnak.

Az északnyugati sarkon egy téglalap alapú bástya, a hozzá csatlakozó épületszárny lépcsőházának nyomai, a nyugati sarkon egy bástya és egy torony, az északkeleti és délkeleti oldalon az udvart határoló kőfal még látható. A falakat övező egykori vizesárok még felismerhető.

A település neve Lőrinc erdélyi vajda 1248-ban kelt oklevelében szerepel először,

amikor Wynch mezőváros különböző szabadalmakban részesül. Ifjabb István király 1265-ben erősítette meg a kiváltságokat, melyek szerint az erdélyi káptalan a Maroson szállított só vámjának kétharmadát Alvincen vehette fel. Ugyanezt IV. László király 1289-ben is megerősítette azzal, hogy a Wynch inferiorban szedett vám egyharmada az erdélyi vajdát illeti meg.

Az 1300-as években Alvincen szerzetesrend is működött

A „vinc” szó eredete tisztázatlan. A dokumentumokból kiderül, hogy a község helyén falura és útra utaló nyomokat találtak, a népvándorlaskor telepek álltak itt. A fent már említett Kiss Gábor tud arról, hogy a 10. században telepedtek le itt. A település jelentős marosi átkelőhely volt az erdélyi só szállításának útvonalán.

Plébániáját 1283-ban, Godeschalk nevű papját 1309-ben, György plébánosát 1330-ban említik.

1361-ben frater Alardus prior ecclesiae Borpergh et Wynch szerepel, ami bizonyítja, hogy szerzetesrend is működött itt.

Lajos király 1349-ben „in Olwynch” kelt oklevelében Losonczy István szőrényi bannak birtokot adományozott, majd az ugyanitt kelt levelével a kolozsvári polgárok javára szabályozta a borvámot.

Alvinct a szomszédos Borberekkel együtt Zsigmond király 1430-ban szabad királyi várossá tette, és a szász városok kiváltságaival ruházta fel. A mohácsi csatavesztés után Szapolyai János 1526-ban Radul (de la Afumați) havasalföldi vajdának adományozta. Miután Radul a törökök megölték, a város Hozárdi Miklós kezébe került, akitől János király 8 ezer forintért visszavásárolta, és Majláth Istvánnak adta. A király ellen felázadó Majláth birtokait később hűtlenség címén elvették. Alvinct mint fejedelmi birtokot Martinuzzi Györgynek adományozták.

Az 1694-es inventárium

Pár mondat erejéig maradjunk még a fent említett Borbereknél. Ez azért is fontos, mert kertészeti tekintetben Borberek ugyancsak jelentős. Bálpataki János borbereki kúriájának kertjéről az 1694-es inventárium tudósít:

„...az megírt udvarház megett vagy egy veteményeskert mely körös

körül... baronapalánkkal vagy on bokerítve... Ebben most semmi vetemény három barackfácskán kívül... Vagy on emellett a veteményeskert, melynek hossza uln. Nro. 122, szélessége uln. Nro. 72. Vagy on ez elosztva négy öreg táblákra... Ez megírt udvar ezen veteményeskertével együtt két fundusokból álló... ezeknek körös körül lévő kerítése nagyobb részént porgolát sövénykert, mely jobbítást kíván...”.

Martinuzzi György elkezdte a vár építését

Alvinc tehát a mohácsi csatavesztést követően több tulajdonos után került Martinuzzi – más néven Fráter – Györgyhez, aki elkezdte a vár építését.

A vizesárokkal körülvett, felvonóhidas várkastély maradványai a mai kastély udvarán kerültek elő a régészeti ásatások során.

Röviden már említettük, hogy a mai romos kastélyt Bethlen Gábor fejedelem építtette. Dr. Fekete Albert *Az erdélyi kertművészet – Maros menti kastélykertek* című könyvében arról tudósít, hogy a Giacomo Resti tervei szerint, Brassai Kőműves János kolozsvári kőfaragó mester kivitelezésében beindult nagyszabású építkezések következtében a reneszánsz stílusban felújított, hatszögletűre átalakított erősség a Martinuzzi-féle kastélynál is szebb lett.

„Ez a város a magyarok előtt olyan tiszteletben áll, mintha elődeik sírja volna...”

Evlia Cselebi beszámolójának hitelessége megkérdőjelezhető a költői túlzások miatt Alvinc várával és városával kapcsolatban:

„...ez a Vincsazvár a Maros folyó túlsó partján az ég csúcsához hasonló magas hegy tetején kőépületű, erős vár. A Maros folyó innesső oldalán a hídfőnél nagy külvárosa van, melyeket templomok, házak, fogadók, csársírok és bazárok díszítenek... Ez a város a magyarok előtt olyan tiszteletben áll, mintha elődeik sírja volna...”.

Az Alvinc környékén már kiszélesedett Maros-völgyről – Fekete Albert könyvéből – egy romantikus tájleírást idézünk:

„...a tágas völgynek, melyet Erdély legszebb folyója öntöz, termékeny szőnyegét menedékes virító hegyek övedzik, kétoldalt szőlőkkel, sűrű erdőkkel, és néhol szántóföldekkel... A vidék nyílt, kies, örömet, kényelmet elővarázslóan hat egyszerű pompával az utasra. Itt-ott a hegyek oldalfalában vagy a tágas föld sima tányérján falvak terülnek el, melyek közül magasan emelkednek ki sötét zsindefődelekkel a földesurak mezei lakjai, szellős jegegyéktől körül árnyékolva,

házi csendes szelíd otthonosság szellemét lehelvén...”.

Egy leírás kutatásának eredménye

Az alvinci kertről szóló kevés leírások egyike, amit dr. Fekete Albertnek sikerült felkutatni, egy 1676-ban készült leltár szövegében maradt fenn:

„...a díszkert a vizesárkon túl, a hídtól kelet felé terül el. Sugár alakban kiépített ösvényeket osztott, virágos és veteményes táblák fogták közre a haltartó fölé épített filagóriát, amely a nyilván szimmetrikus kompozíció központja volt...”.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítésznek, műemlékvédelmi szakmérnöknek, dr. Kálmán Attila tanárnak, történésznek és dr. Fekete Albertnek. A képeket és az illusztrációkat Demján László műemlékvédő építész a saját gyűjteményéből küldte be szerkesztőségünkbe. (A fentieket a továbbiakban még kiegészítjük.)

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1059.

<p><i>A magyar ifjakhoz. Petőfi verséből idézzük a rejtvény főszóiban.</i></p>		1	A MÁJ VÁLADEKA	SZELID VAD SEMMIKOR	EGY (NÉMET)	GÖRÖG AUTÓJEL	KOLOZS MEGYEI HELYSÉG
		L					Ü
2	M	TEJELŐ HÁZIÁLLAT FÜSZER-NÖVÉNY	AZ ARGON VEGYJELE FRANCIA ARANY	TÖRÖK TISZT (RÉG.) EURÓPAI NÉP	A MÁSIK PARTON GYÁRKAPU!	TÜZEL ÁLLÓVÍZRE VONATKOZÓ	
FRANCIA ZENE-SZERZŐ (EDOUARD)							RÓMAI 100 ARAB URALKODÓI CIM
YPRES MÁSIK NEVE			FRANCIA FERFINÉV OLASZ IGEN				
LON... KAMBODZSAI POLITIKUS			TOVÁBBÁ ... GROS (NAGYBAN)		FOHÁSZ FÜGGŐZÁR		
NÉMET SZEMÉLY-NEVMÁS MAGUK		FÉRFINÉV (MÁJ. 28.) LŐBIZTATÓ ESZKÖZ			MONTE CRISTO BÖRTÖNE ÉNEKES		
		EGY (ANGOL) SILBAK		HALLGAT A SZAVÁRA A NAGY VARÁZSLÓ			
VAN FELESÉGE			ÁLL ALATTI ZSÍRPÁRNA CIN			EGYENI! VEGYIPARI ALAPANYAG	
TÖMEGESEN PUSZTÍTÓ RAGADOZÓ HAL			MAGYAR MEGYE NÉMET NÉVELŐ				HUVATALI MUNKAHELY
		A 7 VÉZÉR EGYIKE RÓMAI SZERLEMISTEN		BECÉZETT ANTAL RITKA (NÉMET)			
OROSZ URALKODÓ VOLT			FÉLIRATI A MÚLTBAN		KÖNNYEZIK KIS HÁZ		
AZ ISME LÉNYEGEI!		MADRIDI SPORTKLUB ÉNEKHANG			PARIPA LUDOLF SZÁMA		
RÓPLABDA			BÉCSI SPORTKLUB NÉVELŐ				
L. N. J.	I			NAGY ÁZSIAI ORSZÁG			

A JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (1.) című pályázat nyertesei:
Nemes Ágnes,
 Marosvásárhely, Remeteszegi u.
Borda János,
 Marosvásárhely, Moldovei u.
 A pályázati rejtvény megfejtése:
MARMONTEL; FÜREDI; RÁZSÓ; INIGO; PÁPAY; MAKÓ; QUANTZ; FERENCZI; RÁDAY
 Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a július 14-i számból:
Minirejtvények:
 1. Későn érő alma tovább tart
 2. Aki csal, azt megcsalják
Skandi:
 A gyönyör ejt teherbe, de mindig fájdalom szül.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
 Győzelem tér
 18. szám,
 www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (3.)								
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67

VÍZSZINTES: 1. Színművész, a Nemzeti Színház tagja, 200 éve született (József). 5. Író, újságíró, januárban 150 éve született. 10. Női név (febr. 10.). 11. Reszket. 13. Naturalista festő, júniusban 150 éve született (Andor). 18. Gabonát kaszáló. 20. A tetejére. 21. Dél-amerikai füves puszt. 22. Iszkoló. 23. Minden (angol). 24. Megfelelő. 25. Annyi mint (röv.). 26. Lombardiai folyó. 27. Díszített. 29. Magyar szlovák. 31. Szerzett fér-firokon. 33. Kevert szín. 35. Az alumínium vegyjele. 36. Mértékminta. 38. Gyümölcsféle. **40. Angol zeneszerző, 400 éve hunyt el (William).** 42. Magas növény. 43. Reform része! 45. Ilyen írás az ogam írás. 46. Ebből az esztendőből való. 48. Arcfesték. 50. Rangjelző előtag. 51. A Marshall-szigetek része. 53. Törmelékgát. 54. Írország honi neve. **56. Angol költő, kritikus, 200 éve született (Coventry).** 57. Mező- és közgazdász, MTA lev. tag, **100 éve hunyt el (Imre).** 58. Román helyeslés.

FÜGGŐLEGES: 1. Farkatlan tehén! 2. Eblak. 3. Fosztóképző. 4. Mar. 6. Tömegesen pusztító. 7. Lényegében kreol! 8. Azonban. 9. Vadgalamb. **12. Ügyvéd, jogi író, 175 éve halt meg (László).** 14. Oda-vissza vágóeszköz. 15. Futás indítása. 16. Egy (olasz). 17. Állóvíz. 19. Lent. **21. Humoros színészcsalád őse, 150 éve hunyt el (Endre).** 22. Női név vagy autópálya. 23. Szándékozó. 25. Erdélyi fejedelem (Mihály). 27. Eleven. **28. Horvát, szláv és dalmát bán, 150 éve született (Iván, báró).** 30. Hasonló (irod.). 31. Attól kezdve! 32. Ásványi fűszer. 34. Szentkép. 36. EDDAM. 37. Ugyebár? 39. Pápai korona. 41. Rendező (Martin). 44. Bútorrész. 47. Rekord része! 48. Focibíró fegyvere. 49. Kerület (röv.). 52. Pára! 53. Alá. 55. Idős (röv.).

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket augusztus 3-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Nógrádi Gábor író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Csavarog – Rejtett bibliáirat. 7. Szintén – Kicsinyítő képző. 8. Kipling medvéje – Hon. 9. Lazít páratlan hangzói – Csendes Lajos! 11. Bátorodik – Halotti lakoma. 12. Intő jel – Villanykörte. 14. Magunk – Skálahang. 15. Származás – Róna, puszt. 18. Meghódít, legyőz – Írószer. 19. Hangköz – Rendőr, argóban. 22. Ludolf-féle szám – Nagy varázsló. 23. Szövetség, koalíció – Halpate. 25. Kamionjelzés – Idegen Anna. 27. Fosztogat, rombol – Felébred. 28. Semmikor – Magyar popénekes (Kovács). 30. A kobalt vegyjele – Most kezdődik! 31. Gyászzene – Szleng, rétegnyelv.

FÜGGŐLEGES: 1. Kendertörő eszköz – ... Miklós (Mikszáth). 2. Harci védőlemez, vért – Idea, gondolat. 3. Kutya – A kálium és a hidrogén vegyjele. 4. Német tanács – Számítógépmemória-típus. 5. Analizál – Elszigetel. 6. Szobrot készít – Hengerít, görget. 10. Rosta – Asztalt étkezéshez előkészít. 13. Tagad, elutasít – Antik. 16. Szippantás a cigarettából – Góliát ellenfele. 17. Lexikon – Tar. 20. Sebészkes – Gyötrelmes, fájó. 21. Kártyaletét – Rakás. 24. Érhálózat – Virághagyma. 26. Vásárhelyi futballcsapat – Árok része! 29. Német személyes névmás – Svéd és vatikáni gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2	3	4	5	6
7		8			
9	10	11			
12		13	14		
15		16			
17	18				
19	20		21		
22		23	24		
25	26	27			
28		29	30		
31					

1	2	3	4	5	6
7		8			
9	10	11			
12		13	14		
15		E	16		
17	18				
19	20		21		
22		23	24		
25	26	27			
28		29	30		
31					

BL-selejtező: Kínos ferencvárosi búcsú a Klaksvíkkal szemben

A Ferencváros hazai pályán háromgólos vereséget szenvedett a feröeri KÍ Klaksvíktól a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtező első fordulójának szerdai visszavágóján, így 3-0-s összesítéssel búcsúzott a legrangosabb európai kupasorozattól.

A Ferencváros idei első hazai Bajnokok Ligája-mérkőzésén a 89 éves Bodrogi Gyula, a Nemzet Színésze végezte el a kezdőrúgást.

A zöld-fehérek igencsak álmosan kezdték az összecsapást a rekkenő hőségben, nem estek neki az esélytelenebbnek tartott feröeri riválisnak, amely ezt kihasználva már az ötödik percben veszélyeztetett egy szögletet követően. Ekkor még Dibusz menteni tudott, de néhány perccel később a vendégek 11-esénél már a válogatott kapus sem tudott segíteni (0-1). A hideg zuhannyal felérő gól sem rázta fel a magyar bajnokot, amely csak meddő mezőnyfőlényt tudott kiharcolni. Az FTC fásultan és a támadó harmadban elképzelés nélkül futballozott, így a szervezeten védekező riválist nem sikerült zavarba hoznia, az első komolyabb hazai lehetőségre húsz percet kellett várni. A szurkolók az ivőszünetnél skandáltak először az „ébresztő” rigmust, félóra elteltével pedig ennél is élesebb kritikával il-

lették a csapat játékát, miközben hazai labдавésztes után a feröeriek egy gólvonalig kijátszott ziccért értékesítve megduplázták az előnyüket (0-2). A szünetig hátralévő időben a Ferencváros valamelyest fokozta a nyomást, de szépíteni nem tudott, sőt a túlságosan kint álló Dibusz potyagólt kapott, mert visszafelé futva nem találta el a szélről kapura lött labdát... (0-3)

A folytatásban hiába birtokolta jóval többet a labdát és próbálkozott átlövésekkel a Ferencváros, igazi helyzete továbbra sem akadt, ezzel szemben egy újabb vendégkontra végződött ziccerrel, de Dibusz ezúttal bravúrral hátrítani tudott. Sztanyiszlav Csercseszov hitehagyott együttesén sem a szünetben, sem az 57. percben végrehajtott kettős csere nem segített, ugyanúgy csak meddő mezőnyfőlény jellemezte a találkozót, mert a vendégek védelme szinte hiba nélkül játszott. A 65. perctől fokozódott a nyomás a feröeri kapun, de hazai gólt továbbra sem ünnepelhetett a publikum, így a 75. percben elfogyott a türelem: a drukkerok „auf Wiedersehen” és „ruszvik, haza!” rigmussal követelték az orosz vezetőedző távozását. A hajrára teljesen szétesett a Ferencváros, amely Dibusz újabb két védésével került el, hogy még megalázóbb kü-

lönbségű vereséget szenvedjen a félprofi ellenféltől... Az elszánt feröeri csapatot éljenzéssel és vastappsal jutalmazta a közel húszes nézősereg, a sajátjait pedig kifütyülte.

Az FTC a kudarcával átkerült az Európa-konferencialiga selejtezőjébe, amelynek második fordulójában az ír Shamrock Rovers együttesével találkozik. A két gárda tavaly az

Európa-ligában találkozott a csoportkörbe jutásért, akkor a Ferencváros 4-1-es összesítéssel jutott a főtáblára.

Legutóbb 2017-ben a Budapest Honvéddal fordult elő, hogy a magyar bajnok az első párharcát elvesztette a BL-selejtezőben, feröeri klub pedig – három kiesést követően – most először vert meg és búcsúztatott magyar csapatot európai kupasorozatban.

Adama Traoré, a Ferencváros (b) és Vegard Forren, a feröeri KÍ Klaksvík játékosa a labdarúgó Bajnokok Ligája 1. selejtező fordulójában játszott Ferencváros TC – KÍ Klaksvík visszavágó mérkőzésen a Groupama Arénában 2023. július 19-én
Fotó: MTI/Illyés Tibor

Megváltak Csercseszovtól

Távozik posztjáról a Ferencváros labdarúgócsapatának vezetőedzője: Kubatov Gábor klubelnök Facebook-oldalán közölte, Sztanyiszlav Csercseszovval történt személyes megbeszélése eredménye, hogy nem dolgoznak tovább együtt.

„Végtelenül szégyellem magamat mindenki nevében. A mai meccs méltatlan volt a Ferencvároshoz. A konzekvenciákat hamarosan levonjuk. A szurkolóknak köszönök mindent” – írta egy órával korábban a klubelnök.

Az elnök és a vezetőedző közötti egyeztetésről és az együttműködés befejezéséről a fradi.hu is beszámolt, egyúttal jelezte, hogy a csapat irányítását ideiglenesen Máté Csaba veszi át.

Az 59 éves orosz tréner 2021 decembere óta irányította a Ferencvárost, amellyel az idén a bajnokság megnyerése mellett a nyolcaddöntőig jutott az Európa-ligában.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó Bajnokok Ligája, selejtező, 1. forduló, visszavágó: Ferencvárosi TC – KÍ Klaksvík (feröeri) 0-3 (0-3). Továbbjutott: a KÍ Klaksvík, 3-0-lal.

Budapest, Groupama Aréna, 18.187 néző, vezette: David Smajc (szlovén).

Gólszerzők: Fredriksberg (8., 32., előbbit 11-esből), Kassi (45+1.).

Sárga lap: Botka (79.), S. Mmaee (86.), Abu Fani (88.).

Ferencvárosi TC: Dibusz – Botka, S. Mmaee, Knoester, Civic (74. Marquinhos) – Baráth (46. Ben Romdhane), Abu Fani, Gojak (46. Makreckis) – Traore (57. Owusu), Varga, Zachariassen (57. Lisztes).

KÍ Klaksvík: Johansson – Petersen, Faero, Forren – Danielsen, Andreasen, Pavlovic (46. Hansson), Joensen (73. Da Silva) – Fredriksberg (56. Mikkelsen), Kassi (73. Gussias), Kronberg (90+3. Ahmed).

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, selejtező, 1. forduló, visszavágó: Ludogorec Razgrad (bolgár) – Ballkani (koszovói) 4-0, továbbjutott: Ludogorec Razgrad, 4-2-vel; Valmiera (litván) – NK Olimpija Ljubljana (szlovén) 1-2, tj: NK Olimpija Ljubljana kettős győzelemmel, 4-2-vel; Qarabag (azeri) – Lincoln Red Imps (gibraltári) 4-0, tj: Qarabag kettős győzelemmel, 6-1-gyel; FC Swift Hesperange (luxemburgi) – Slovan (szlovák) 0-2, tj: Slovan, 3-1-gyel; Larnie (északír) – HJK Helsinki (finn) 2-2, tj: HJK Helsinki, 3-2-vel; Dinamo Tbiliszi (grúz) – FC Asztana (kazah) 1-2, tj: FC Asztana, 3-2-vel; Ferencvárosi TC – KÍ Klaksvík (feröeri) 0-3 (0-3). Továbbjutott: a KÍ Klaksvík, 3-0-lal.

Ne pazaroljuk az ivóvizet!

Miért korlátozza az AQUASERV a normál nyomású vízellátást azokon a településeken, ahol a vízfogyasztás nagyon nagy?

Akkor korlátozza az AQUASERV RT. a normál nyomású vízellátást egy településen, amikor vészhelyzet áll fenn vagy meghibásodik a víz-hálózat.

Maros megye mezősi részén a nagy vízfogyasztás miatt van szükség a korlátozásra, különösen az esti órákban, amikor a közüzemi hálózatból származó vizet a mezőgazdaságban öntözésre használják.

Miért nem bírja a rendszer?

A vízellátó rendszert a román jogszabályok alapján tervezték és építették meg, amelyek előírják, hogy a közüzemi vízellátó rendszerből származó ivóvizet kizárólag háztartási fogyasztásra kell használni.

A víz nem háztartási célú felhasználása – mint például a kert, a gyep öntözése, a tavak és az úszómedencék feltöltése – nyomáscsökkenéshez vezet az elosztóhálózatban, ami ellátási hiányhoz vezet.

Mennyi ideig tart a víztároló tartály feltöltése?

A víztároló tartály 5-12 óra alatt töltődik fel.

Csupán úgy lehet feltölteni, ha csökkentjük a fogyasztóknál a nyomást.

Mit mond a törvény?

Emlékeztetünk minden fogyasztót, hogy a hatályos jogszabályok tiltják a közüzemi hálózaton érkező ivóvíznek a háztartási szükségletektől eltérő célra való felhasználását. Ezt az AQUASERV által az ügyfelekkel kötött szolgáltatási és ellátási szerződés is tartalmazza. A 2007/88. számú ANRSC-rendelet 229. cikke is előírja ezt.

Fotó: az Aquaserv Facebook-oldala

Sajnos sok olyan ember van, aki nem tartja be az ajánlásainkat és a hatályos rendelkezéseket, és emiatt számtalan család küszködik vízhiánnyal.

Elkerülhetjük az ilyen helyzeteket.

HA FELELŐSEK VAGYUNK, ÉS NEM PAZAROLJUK AZ IVÓVIZET!

(A.)

A fesztiválok szükségességéről

Megérte az önkormányzat 300.000 lejes támogatása?

Nagy-Bodó Szilárd

A rövid válasz az, hogy igen, megérte, hogy csak Marosvásárhely önkormányzata 300.000 lejjel támogatta a Vibe Fesztivál ötödik kiadásának megszervezését. Ehhez még hozzájött a Maros Megyei Tanács, illetve Maros-szentgyörgy önkormányzatának a támogatása, és akkor még nem is beszéltünk a vállalatokról vagy éppen a magyar kormány „nyúlványairól”.

A települések lakóinak felháborodása érthető, hiszen aki nem akart fesztiválozni, az öt napon át hallgatta a „ricsajt”, amitől még hétvégén sem tudott pihenni. Kellemetlen, erről kár is vitát nyitni. Ugyanakkor egy fesztivál rengeteget hoz a városnak, több szempontból is.

Beszéljünk a számokról. Több mint 100.000, egész pontosan 102.700 személy fordult meg az idei Vibe-on, ez a résztvevőszám minden eddigi rekordot magasan megdöntött. Csaknem annyian szórakoztak, mint Marosvásárhely összlakossága. Ebből következik, hogy számos más városból érkeztek ide emberek, csak azért, hogy részt vegyenek Erdély legnagyobb magyar fesztiválján. Sőt olyan emberekkel is lehetett találkozni, akik országhatárokat is át kellett lépjenek, hogy július első napjaiban a Maros partján bulizzanak.

Akik ide jöttek, itt költötték el a pénzüket, a helyi üzletekben, vendéglőkben, és a helyi hotelszolgáltatásokat vették igénybe. Lehet azt mondani, hogy a fesztiválozók mindenből a legolcsóbbat keresik, mert zömében fiatalok, akiknek szűkösebbek az anyagi lehetőségeik. Ez az elmélet azonban már régen megdőlt, voltak olyanok is, akik a legjobb, legdrágább hotelekben foglaltak szobát maguknak. Olyan nagy számban özönlöttek Marosvásárhelyre az emberek, hogy több mint két héttel a fesztivál kezdete előtt minden szálláshely megtelt, a hotelektől kezdve a panziókon át egészen a kiadó lakásokig – tájékoztatta lapunkat az esemény kezdete előtt Polacsek Péter, a Vibe kommunikációs igazgatója.

Hogyan, honnan volt pénzüik a fiataloknak? Hosszan lehet sorolni az esetleges magyarázatokat, de az igazi kérdés az, hogy számít-e ez egyáltalán. A lényeg az, hogy itt költötték el, ezáltal támogatták a város vállalkozóit, akik így könnyebben fenn tudják tartani a munkahelyeket, esetleg újakat tudnak létrehozni. Összességében nézve azt is mondhatnánk, hogy az önkormányzatok a város és a megye gazdaságát támogatták, ami mindenki számára kedvező, még azok szá-

mára is, akik a hátuk közepére sem kívánják az ilyen „hangos rendezvényeket”. Nem véletlenül mondta *Sófalvi Szabolcs*, Maros-szentgyörgy polgármestere, hogy sok önkormányzat fizetne azért, hogy hozzájuk, az ő területükre kerüljön a rendezvény. Ezért is van nagyon szerencsés helyzetben a térség, hogy ezt éppen nálunk, a Maros partján szervezik meg, és bizonyos szinten kötelességünk támogatni, fogalmazott az előljáró.

A Vibe szervezői pedig próbáltak mindenkire tekintettel lenni. Egyrészt az éjszakai bulikat sátorban tartották, ami tompította a zene hangját. Nem némította el teljesen, de még mindig sokkal kíméletesebb volt a környékbeli lakosokhoz, mintha a szabad ég alatt lett volna. Másrészt pedig a fesztivál szervezői a környékbeli lakosoknak ingyen belépőjegyet biztosítottak.

Még így is sok szó érte a ház elejét – alaptalanul

A közösségi médiában voltak, akik arra panaszkodtak, hogy a rendezvény csak egy nyelven, magyarul kommunikál. Most is meg lehet nézni a Vibe bejegyzéseit, amelyek két, sőt esetenként három (angol) nyelven íródtak. Ugyanakkor a fesztivál területén is több helyen kétnyelvű feliratok voltak elhelyezve, magyar és román nyelven.

Az az állítás sem igaz, hogy a Vibe-on csak erősen ittas – hogy szépen fogalmazzunk – személyek tántorogtak a rosszabbnál rosszabb zenékre. Elsősorban a szervezők ide is figyelmet fordítottak a fesztivál tudásbázisára, a Vibe Kolira, amely a Vikendtelepen kapott helyet, ide bárki ingyenesen ellátogathatott és részt vehetett az előadásokon, workshopokon. Többek között az oktatásról, a digitális megoldásokról, a politikai és gazdasági helyzetről, a sportról, a pszichológiáról is hallgathattak előadásokat az érdeklődők, valamint hennakészítési és slam poetry workshopon is részt vehettek. A Koli teljes kínálatát szinte lehetetlen lenne felsorolni, hiszen három sátorban zajlottak egyszerre a beszélgetések és workshopok, de emellett a Babeş–Bolyai Tudományegyetemnek és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemnek is volt kiállított sátra. Annak ellenére, hogy az események délelőtt kezdődtek, ami egy átbulizott éjszaka után egyenesen hajnali időpontnak számít, voltak, akiket sem a meleg, sem a bulihelyszíntől való több mint 500 méteres távolság nem riasztott el attól, hogy a szórakozás mellett az ismereteiket is bővítsék. Másrészt pedig, ami a zenét illeti, mindenkinek engedték meg, hogy azt tartsa jó zenének, ami neki tetszik.

Egy héttel a fesztivál kezdete után teljesen tiszta a Maros-part

Fotók: Nagy-Bodó Szilárd

Nincs olyan zenei mű, amire mindenki azt mondaná, hogy ez nagyszerű alkotás.

Azzal kapcsolatban, hogy volt-e alkoholfogyasztás – volt. Ez is velejárója egy fesztiválnak, és semmi elítélendő nincs benne. Egészen addig, ameddig nem élünk vissza a helyzettel, és akár egy erősen ittas személyt vagy egy lelkes – józan – rajongót nem próbálunk rábeszélteni arra, hogy töltsön velünk egy éjszakát, ha akarja, ha nem. Teljes mértékben nem lehet kizárni annak a lehetőségét, hogy valaki többet iszik a kelléténél, vagy mámoros állapotban kicsit erélyesebben akar kapcsolatot létesíteni. Viszont a szervezők és a biztonságiak mindent megtettek annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsék ennek a valószínűségét, illetve minden ilyen helyzetben határozottan felléptek.

A kritikák sorába tartozott az is, hogy a fesztiválra látogatók szemetet hagynak maguk után. Igen, valóban volt szemét. Az lett volna igazán meglepő, ha 100.000 ember nem termelt volna hulladékot. Azonban mind a fesztivál helyszínén, mind annak a környékén másnapra el volt takarítva a szemét, vagy annak a nagy része. Egy héttel a fesztivál után pedig teljes tisztaság van a Maros partján. A szervezők tehát odafigyeltek arra is,

hogy tisztán „adják vissza” a helyszíneket. Ilyen értelemben a szeméttel sem lehet támadni a fesztivált vagy annak szervezőit.

Ha összességében nézzük, valóban büszkék lehetünk arra, hogy a Vibe visszahelyezte Marosvásárhelyt az európai fesztiváltérképre. Büszkék lehetünk arra, hogy évről évre biztonságos rendezvényt szerveznek, ahova egyre többen összegyűlnek Erdély és a Kárpát-medence minden részéről, illetve minden korosztály megtalálja a számára értékes programokat, zenei kínálatot. Az sem elhanyagolható, hogy a szervezők mindezek mellett a multikulturalizmusra is odafigyelnek.

Jövőben pedig ismét lesz Vibe, július 4–7. között, a Maros-parton. Azt még nem tudni, hogy mi lesz a sorsa, miután megkezdí a működését a közelben levő onkológiai kórház, viszont a szervezők, saját bevallásuk szerint, már gondolkodnak a stratégiákon, mert a Maros-partról, az eredeti helyszínről semmiképpen nem akarnak lemondani.

A bontási munkálatokat is elvégezték

Kétnyelvűség és barátságos feliratok a Vibe Fesztivál ötödik kiadásán

A NORALEX MONUMENTE FUNERARE
sírkeretet készít gránitból és mozaikból
a legalacsonyabb áron.
Tel. 0752-643-455. (20221-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-KAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolás-technikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

RENDELÉSRE BÚTORT KÉSZÍTEK. Tel. 0748-691-858. (67150-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK: 10 méter műanyag csatorna, 8 méter lefolyó, Thomson színes televízió, gyermekágy csináltatott matraccal (140x70 cm), új vécékagyló, báránybőrök, fa- és műanyag hordók. Tel. 0771-358-916. (20125)

ELADÓ 36 ár (3566 m²) telek Szentannán, a Pârâului Mic utca 605. szám alatt. 100.000 euró. Érdeklődni a 0744-701-506-os telefonszámon. (20153-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20170-I)

LAKÁS

ELADÓ ház Kelementkén, a 92. házszám alatt. Tel. 0757-226-464. (20084-I)

ELADÓ magánház Marosvásárhelyen, a Milcovului utca 2. szám alatt. Tel. 0770-526-624. (20249)

MINDENFÉLE

RELAX MASSZÁZST vállalok. Tel. 0752-901-597. (20235-I)

TERMOPÁN ajtókat, ablakok javítása, szűnyoghálókat, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (19857)

GRÁNIT SÍRKERETEK készítése nagyban áron: 2 személyes 8500 lej, 4 személyes 10.500 lej. Az ár tartalmazza a kivitelezést. Tel. 0753-924-431. (20179)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (20078)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást. Tel. 0770-621-920. (20081)

CÉG régi házak teljes felújítását, bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (20081)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószereleést vállalok. Tel. 0771-393-848. (20186)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952. Balázs. (20071)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952. István. (20071)

TETŐKÉSZÍTÉS, terasz készítés, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornájavítás, vízszigetelés, belső meszelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (20197)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20198-I)

A MORLOX SOLAR SYSTEMS nap-elemes rendszerek forgalmazását és telepítését vállalja előnyös áron. Érdeklődni a 0751-809-661-es telefonszámon. (20223)

VÁLLALOK festést, meszelést, szigetelést kátránnyal, cserépforgatást, új tető készítését Lindab lemezzel és bármilyen javítást. Tel. 0740-651-354. (20230)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20244-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy **BOGÁTI JUDIT** született Kardos életének 87. évében örökre megpihent. Temetése július 21-én, pénteken 15 órakor lesz a pókai ravatalozóból, a hetednapot ünneplő adventista egyház szertartása szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (20247-I)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **DOBOS IMRE** életének 80. évében, július 19-én, hosszas tusakodás után örökre megpihent. A gyászszertartásra július 21-én, pénteken 13 órakor kerül sor a marosvásárhelyi református temetőben. Emlékét szeretettel őrizzük.
A gyászoló család. (sz.-I)

Szomorú szívvel búcsúznunk volt osztálytársunktól, **SAMU-SZÜCS LÁSZLÓTÓL** a Bolyai Farkas líceum volt diákjától, aki hat hete a svédországi Borasban örök nyugalomra tért. Isten nyugtasson békében, Laci! Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!
Volt osztálytársai – 1974. XII. C. (20251-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

A II-es Számú Fertőzőklinika nyugdíjas kolléganői megrendüléssel és fájdalommal búcsúznak szeretett munkatársuktól, **DEZSŐ MÁRIÁTÓL.** Nyugodj békében!
Madaras Ildikó. (20239)

MEGEMLEKEZÉS

Arca még mindig itt lebeg a szemem előtt, igen, most is határozottan látom Őt.

Könny szökik a szemembe, hogyha Rá gondolok, bár tudom, álmát vigyázzák az angyalok.

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a drága gyermekre, testvére,

SZABADI ZSUZSANNÁRA
szül. Csuha

halálának 2. évfordulóján.

Az évek múlnak, de szeretett lényem itt van közöttünk, és velünk él tovább szeretett családjában körében.

Amik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Édesanyja és testvérei. (20194-I)

Sohasem halványul szívünkben emléked, sohasem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, szívből szeretünk, s nem feledünk Téged.

Fájó szívvel, könnyes szemmel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk július 21-én

SZABADI ZSUZSANNÁRA
szül. Csuha

halálának 2. évfordulóján.

Emlékét őrzi szerető férje, Csaba.

Nyugodj békében, Zsuzsikám! (20236)

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, nyugalmad nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, emléked ragyog, mint a fényes csillag.

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk július 23-án

FÜLÖP TERÉZRE
szül. Iszlai

halálának első évfordulóján.

Emlékét szívében őrzi férje, Károly, fiai: Zsolt és Loránd. (20234)

Kegyelettel emlékezünk július 26-án a szeretett férjre, drága jó édesapára, nagyapára, apósra, a kibédi

MÁTYUS KÁROLYRA

halálának 10. évfordulóján.

Kinek szíve nemes volt, keze dolgos, élete nehéz volt, álma legyen boldog.

Amik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel.

Szerettei. (20237-I)

ELHALÁLOZÁS

Jézus mondja:

Jöjjetek éhhezám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.

(Mt 11. 28-30)

Szívünk mély fájdalommal, de a Jóisten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a drága jó férj, élettárs, testvér, édesapa, nagytata, dédtata, közeli és távoli rokon, barát és ismerős,

KÖLLŐ IMRE

szerető szíve életének 87., özvégységének 24. évében, hosszas, de türelemmel viselt, súlyos betegség után, 2023. július 19-én megszűnt dobogni.

Drága halottunk földi maradványait 2023. július 22-én 13 órakor helyezük örök nyugalomra a Jeddí úti temetőben, a római katolikus egyház szertartása szerint.

A virrasztást 2023. július 21-én 18 órától tartjuk a Melinda Temetkezés székhelyén, az Onești tér 12. szám alatt.

Csendes álma fölött őrkdjön az örök szeretet. Emléke legyen áldott.

Gyászoló családja. (sz.-I)

Marosvásárhelyi
Kutymenhely

INGYENES STERILIZÁLÁSI KAMPÁNY

A gazdás és gazdátlan kutyák és macskák számára

A Városi Kertészet a Városi Kutymenhelyen keresztül ingyenes sterilizálási kampányt hirdet Marosvásárhelyen, a gazdával rendelkező és gazdátlan kutyák és macskák számára.

A kampányra a **Prut utca 24.** szám alatt található **kutymenhely rendelőjében** kerül sor.

Időpontot a **0725-609.434**-es telefonszámon lehet kérni, hétfőtől péntekig, **8:00 és 15:00** óra között.

A Carit-San Medical rendelőintézet ingyenes laboratóriumi vizsgálatra várja az érdeklődőket családorvosi, illetve szakorvosi küldőpapír alapján.

Időpontkérés telefonon:

• 0730-619-408

• 0265-269-172

Aurel Filimon utca 15. szám
www.caritsanmed.ro

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

rádió
Spa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediator

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

HARMONIA CORDIS 18

International Guitar Festival
Festival Internațional de Chitară
Nemzetközi Gitárfesztivál

8-13 AUG. 2023
Târgu Mureș · Marosvásárhely

Asociația
Harmonia Cordis
Egyesület

8

AUG 2023

19⁰⁰

Palatul Culturii / Kultúrpalota

Bogdan MIHĂILESCU RO

Anton BARANOV RU

Duo CELESTE

Tudor GLIGA chitară × gitár RO

Dávid OROSZ chitară × gitár RO

Duo MELIS

Susana PRIETO chitară × gitár ES

Alexis MUZURAKIS chitară × gitár GR

10

AUG 2023

19⁰⁰

Palatul Culturii / Kultúrpalota

duo István Ferenc BEKE RO

Cassie MARTIN FR

Tamás DÁVID viola × hegedű RO

Dávid BRASSAI viola × hegedű RO

Előd ANGYAL viola × brácsa RO

Kata DOMAHIDI violoncel × cselló RO

duo András CSÁKI HU

chitară × gitár

János BÁLINT HU

flaut × fuvola

Dávid PAVLOVITS HU

Marco TAMAYO CU

12

AUG 2023

19⁰⁰

Cetate / Vár

Péter Girán HU

duo Dimitris SOUKARAS GR

chitară × gitár

Giancarlo PALENA IT

bandoneon × bandoneon

Jerónimo Maya Trio

Jerónimo MAYA chitară × gitár ES

Dávid DOMÍNGUEZ percucie × ütőhangszerek ES

Violeta BARRIO dans × tánc ES

9

AUG 2023

19⁰⁰

Palatul Culturii / Kultúrpalota

Nino D'AMICO IT

Samrat MAJUMDER UK

Francisco LUÍS PT

Lukasz KUROPACZEWSKI PL

11

AUG 2023

19⁰⁰

Cetate / Vár

Florian BABȚAN-VARGA HU

Cenk ERDOĞAN TR

Antonio Forcione Trio

Antonio FORCIONE chitară × gitár IT

Matheus NOVA chitară bass × basszusgitár BR

Jansen SANTANA percucie × ütőhangszerek BR

13

AUG 2023

19⁰⁰

Cetate / Vár

Antal PUSZTAI jazz band HU/AT

Attila HADNAGY chitară bass × basszusgitár RO

Zsolt ASZTALOS percucie × ütőhangszerek RO

Mozes ROSENBERG &

Jelle van TONGEREN Quartet

Mozes ROSENBERG chitară × gitár NL

Jelle van TONGEREN viola × hegedű NL

Daniel ROSENBERG chitară × gitár NL

Martijn van den BRINK contrabas × nagybőgő NL